

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobců: **a) H. V., b) nezl. A. R.**, právně zastoupeni Mgr. Zbyňkem Stavínovou, advokátem se sídlem Brno, Joštova 4, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Praha 7, Nad Štolou 3, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 55 Az 945/2003 o přezkoumání rozhodnutí ministra vnitra ze dne 10. 10. 2003, č. j. OAM-1195/AŘ-2002, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 1. 2005, č. j. 55 Az 945/2003–32,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**

II. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í:

Rozhodnutím ministra vnitra (dále jen „žalovaný“) ze dne 10. 10. 2003, č. j. OAM-1195/AŘ-2002 byl zamítnut rozklad žalobců (dále i „stěžovatelé“) a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 5. 11. 2001 č. j. OAM-6906/VL-07-OL6-2001 o neudělení azylu dle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění platném v době rozhodování ve věci (dále jen „zákon o azylu“), a nevztažení překážky vycestování ve smyslu ustanovení § 91 zákona o azylu. Žalovaný uvedl, že zjištění provedená v řízení správním orgánem I. stupně jsou dostatečným podkladem pro jeho rozhodnutí. Rodinné potíže nejsou důvodem pro udělení azylu, žalobkyně a) odešla z Ukrajiny, aby ochránila svého syna [žalobce b)] před jeho otcem, jehož příbuzní chtěli syna k sobě. Skutečnosti, na jejichž základě se žalobci domáhají udělení azylu, nemají

souvislost s žádným z důvodů taxativně vymezených v ustanovení § 12 zákona o azylu. K tomu, aby zde žalobkyně a) mohla se žalobcem b) žít a pracovat, se měla řídit zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění, který obecně upravuje pobyt cizinců na území České republiky. Podaným rozkladem žalobci napadají rozhodnutí správního orgánu I. stupně v plném rozsahu z důvodu nedostatečného zjištění skutečného stavu věci, ale vzhledem k vágnosti takové námitky považuje žalovaný jimi učiněnou výtku za neopodstatněnou, a tudíž irelevantní pro změnu napadeného rozhodnutí. Ustanovení § 13 zákona o azylu se dle žalovaného na žalobce nevztahuje, žalovaný po přezkoumání předloženého spisu rovněž nenalezl okolnosti hodné zvláštního zřetele k využití ustanovení § 14 zákona o azylu; nebyla ani shledána překážka vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 31. 1. 2005, č. j. 55 Az 945/2003 – 32 zamítl žalobu podanou žalobci proti shora citovanému rozhodnutí žalovaného. Krajský soud v odůvodnění rozsudku shrnul skutková a právní zjištění ve věci a zejména uvedl, že žalovaný a správní orgán I. stupně ve svých rozhodnutích podrobně vyložily, proč se na žalobce nemůže vztahovat některý z důvodů podle ustanovení § 12 zákona o azylu. Žalobkyně a) výslovně uvedla, že z Ukrajiny vycestovala, neboť se obává příbuzných bývalého manžela, kteří chtějí odvést jejího syna, a že bývalý manžel má nějaké dluhy, proto ji navštěvují cizí lidé a požadují peníze, přičemž žalobce b) žádá o azyl ze stejných důvodů, protože nechce žít s otcem. V České republice chce žalobkyně a) získat doklady, chce zde žít a pracovat a zabezpečit svému synovi lepší život. Správní orgány dle názoru krajského soudu v souladu se zákonem odůvodnily své rozhodnutí o neexistenci důvodu pro udělení azylu jak z hledisek vyplývajících z ustanovení § 12 zákona o azylu, tak z hledisek vyplývajících z ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu. Krajský soud neshledal důvodnými ani další námitky žalobců, ve kterých poukazovali, že by měli být považováni za skupinu obětí domácího násilí, neboť v průběhu řízení vyplynulo, že potíže žalobců ve vlasti byly pouze rodinného charakteru, navíc žalobkyně a) nevyčerpala možnosti ochrany poskytované právním řádem Ukrajiny. Žalobkyně a) sama vypověděla, že se na policii obrátila, policií jí sdělila, že její potíže pramení z rozepří po rozvodu a je ještě třeba pokusit se je vyřešit, žalobkyně a) již neoznámila na policii, že ji bývalý manžel bije, k řešení situace nevyužila ani další možné kroky. Za tohoto stavu účast státu ve smyslu pronásledování tak, jak je definuje zákon o azylu, nebyla prokázána. Rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí správního orgánu I. stupně, byla dle krajského soudu vydána v souladu se zákonem, a proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl dle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“).

Proti rozsudku Krajského soudu v Brně podali stěžovatelé včas kasační stížnost, ve které uplatňují důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s.ř.s. Stěžovatelé tvrdí, že krajský soud pochybil při posouzení právní otázky spočívající v interpretaci a aplikaci ustanovení § 12 zákona o azylu, a proto rozhodl o podané žalobě nesprávně. Stěžovatelé jsou přesvědčeni, že splňují podmínky pro udělení azylu podle uvedeného ustanovení, neboť již v průběhu správního řízení objasnili, že byli podrobeni pronásledování a šikaně ze strany soukromých osob. Při řešení svých obtíží se obrátili na policii, avšak státní orgány domovské země je před takovýmto jednáním nedokázaly ochránit. Ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 zákona o azylu se dle stěžovatelů rozumí pronásledováním i takové jednání, jehož původci jsou soukromé osoby, a to za předpokladu, že toto jednání je podporováno či tolerováno ze strany státních orgánů. Stěžovatelé navrhuji napadený rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení, zároveň navrhuji přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak napadený rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu se zákonem, a odkazuje na správní spis ve věci, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatelů. V průběhu správního řízení dle žalovaného jednoznačně vyplynulo, že potíže stěžovatelů měly pouze rodinný charakter, aby cizinci bylo možno poskytnout mezinárodní ochranu, je třeba, aby vyčerpal všechny možnosti ochrany, které mu poskytuje právní řád země jeho původu. Stěžovatelka a) se obrátila na policii, která jí sdělila, že se jedná o rozepře po rozvodu, jež se třeba ještě vyřeší, na postup policie si stěžovatelka nestěžovala, nevyužila ani další možné kroky, např. podat návrh k soudu na zákaz styku bývalého manžela se synem. Účast státu ve smyslu pronásledování tak, jak je definuje zákon o azylu v ustanovení § 2 odst. 4, nebyla prokázána. Důvody uváděné stěžovateli nelze podřadit pod žádný z důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu. Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout a nepřiznat jí odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek Krajského soudu v Brně a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za vhodné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti není jeho úkolem znovu komplexně posuzovat otázku, zda měl či neměl být stěžovatelům azyl udělen, nýbrž má posoudit, zda předchozí řízení trpělo vadami spadajícími pod vymezení v § 103 odst. 1 s. ř. s. tvrzenými v kasační stížnosti, popřípadě některými dalšími vadami, k jejichž přezkumu je Nejvyšší správní soud povolán v řízení zahájeném platně podanou kasační stížností.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je buď pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Za pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu se považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

Stěžovatelé v kasační stížnosti namítají nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je vybrána nesprávná právní norma, popř. je sice vybrána správná právní norma, ale je nesprávně vyložena nebo aplikována. Právní otázkou, kterou se krajský soud v předcházejícím řízení zabýval, je otázka, zda skutečnosti, které stěžovatelé v rámci řízení o udělení azylu uváděli, svědčí tomu, že by ve vlasti mohli být vystaveni pronásledování či mohli mít odůvodněný strach z pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu. Ze správního spisu jednoznačně vyplývá, že v rámci správního řízení o udělení azylu nevyšlo najevo, že by se stěžovatelé ve státě původu museli důvodně obávat pronásledování za uplatňování politických práv a svobod nebo pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství mají. Stěžovatelka a) jako důvody pro udělení azylu jí a jejímu nezletilému synovi označila toliko potíže, které měla ve vlasti s bývalým manželem [otcem stěžovatele b), případně s jeho příbuznými], který je navštěvoval a požadoval vydání syna. Stěžovatelé tedy uvedli pouze

problémy, které spočívaly v jednání soukromé osoby, jiné problémy ve vlasti neměli. Co se týče tvrzení stěžovatelů v kasační stížnosti, že státní orgány domovské země je před pronásledováním nedokázaly ochránit, nelze mu přisvědčit, neboť stěžovatelka a) se ohledně jednání bývalého manžela obrátila pouze na místní policii, a když byla odmítnuta, nevyužila možnosti obrátit se s žádostí o pomoc na jiné státní orgány ve vlasti, včetně nadřízených orgánů místní policie. Nejvyšší správní soud se tak ztotožňuje s názorem vysloveným krajským soudem v napadeném rozsudku, že stěžovatelé nebyli ve vlasti pronásledováni ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 zákona o azylu.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud neshledal stěžovateli uplatněný důvod kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. oprávněným, proto kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

S přihlédnutím k ustanovení § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatelé neměli ve věci úspěch, nemají proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. července 2006

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu